

SZERKESZTŐI IRODA

Balmaz-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy czentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A munkás-mozgalmak.

A munkás-mozgalmak csak nem válnak véget érni; folyvást hoznak új híreket munkás-gyűlésekről és napról napra, hogy Európa egyik vagy másik városában munkás-gyűlés nead magát elő. Ha csak a munkákérőknél volna szó, nem lenne veszélyes az egész mozgalom, de a tények azt mutatják, hogy itt első sorban a szocialisták és anarchisták keze működik.

A szocialisták le akarják rombolni a modern államot és társadalmat, hogy fantazmagóriáikat megvalósítsák, az anarchisták csak rombolni akarnak. — Amazok a munkás-osztályban gyökereznek, s a töké ellen viselve hadat, kiterjesztik hadjáratukat az állami és társadalmi intézmények ellen. Ezeknek célja és indok nélkül intézkedhetnek az újkor minden intézményére. Amazok akcióba lépnek a munkármunkák rendezése, ezek merényletek és gyilkosságok által. Amazok keze ott van Párisban. Bécsben, Lyonban, Berlinben, Prágában stb. minden munkázavargás alkalmával.

Ezek bombákat készítenek, bevetik a népes gyülekezetekbe, s nem riadnak vissza a legborzasztóbb szerencsétlenségek földelésétől sem. Amazok mintén képtelenségért küzdenek, de e képtelenségben legalább eszme van. Ezek azonban a büntényt magáért a büntetést követik. Amazok a legtöbb esetben rajongók, de ezek elvetemült gazok, kik a fogházak született jelöltjei. S hozzá ez utóbbiak közvetlenebb veszélyt képeznek egy az államra, mint a társadalomra, bármily komoly kérdéses válhat is idővel a szocializmus.

De csak oly veszélyt képeznek, mint a gonosztevők szövetsége, mely az állami és társadalmi renddel meg nem fér. Ez a veszély sokkal inkább fenyegeti magát a munkás-osztályt, mint az államot és társadalmat, mert a két utóbbi fölfegyverkezve várja, és ha kell, le fogja verni a támadókat. A munkásosztály érdekeinek az anarchisták ártanak legtöbbet, mert szolidaritás teszik az általuk elkövetett büntetésektől való felelősségre.

Nem óvhatók eléggé a magyar munkások attól: hogy az állami és társadalmi intézményeknek hadat üzenő elvek ne boldondítsák el őket, miként ez a külföldi munkások közt tapasztalható! Ne hajtassák magyar munkások az idegenek által becsempészett

tévtanokra és a munka-viszonyokat tárgyaló üres beszédekre.

A magyar munkásnak aránylag sokkal jobb dolga van, mint akár a németnek, akár az angolnak. Nálunk a munkabér nagyobb, mint Németországban; az élelmiszerek pedig olcsóbbak, mint Angliában. Aztán meg nem hogy sok volna, de kevés a munkások Magyarországon. Angliában, mikor e század elején a gépek mind tömegesebb használatba jöttek, számtalan munkás vált feleslegessé, s így fölöttébb leszálván a munkabér, érhető volt a munkások följajdulása. De mi bajuk van a magyar munkásoknak, hol a produkció azért drága, s azért nem vagyunk képesek versenyezni a külfölddel s Ausztriával, mert a munkabér drága?

És — miután az angol munkásokra hivatkoztunk — kérdjük: vajon a legnagyobb nyomor és zavar alkalmával is hirdették-e ott a munkások — egyes vezetőktől eltekintve — oly veszélyes tanokat, mint hirdetnek a német szocialisták s a hazánkban propagandát csináló emiszáruisak?

Angliában a szocializmus tudományos kérdés, melynek egyes terveit oly férfiak öntötték rendszerbe, mint John Stuart Mill. A munkáskérdés azonban ott nem a forradalom, hanem a töké és munka közti harc kérdése, amelyben az ütött sebeket nagyrészt a nagylelkű társadalmi humanizmus gyógyítja, s amelyre nézve már nálunk is a munkásoknak balesetek elleni biztosítási törvénnyel e téren nagy lépés történt előre.

Józanosság, szorgalom, takarékosság: egyedül ez az, amitől munkásaink bajait orvoslással várhatják, amennyiben bajaink tartósan segíteni akarnak. A ködös ábrándok, melyekkel a bevándorolt német heccmesterek tömlik a fejüket, semmi hasznát nem hajtának nekik, — hanem azt igenis elérhetik: hogy a társadalom többi összes osztályai ellenséges állást lesszenek kénytelenek elfoglalni irányukban ha magas vesszőparipáról le nem szállnak s a gyakorlati élet terén mozogni nem akarnak.

Főpapi kinevezések. A Temesvári Zeitung a kormányhoz közelálló körökből értesül, hogy Hidassy Kornél szombathelyi püspöknek herceggprímásá kineve-

zése befejezett tény. Épp úgy elhatározott dolog Schlauch Lőrincz nagyváradi püspöknek kalocsai érsekké és Belopotoczky Kálmán tábori vikáriusnak zágrábi érsekké leendő kinevezése. Az illető lap tudósítója kezeskedik, hogy e kinevezések legközelebb közzétetnek.

Politikai hírek.

Ugron Gáborhoz, mint a 48-as párt elnökéhez több bizalmi nyilatkozat érkezett, melyben megköszönik a pártkörnek a közgazdasági törvényjavaslat ellen kifejtett munkásságát. A nyilatkozatokról a kör október értekezletén tesz majd jelentést Ugron Gábor.

Komoly a helyzet. A „Morning Post” egy Schwarzenauból keltezett távirata szerint Kálnoky gróf külügyminiszter az európai helyzetet, kiválsan pedig a Dardanellakérdést sokkal komolyabbnak fogja f. l. mint eddig hitték. Arról van szó, hogy a nagyhatalmak a portához egy közös jegyzéket intéznek. A Standard bécsi levelezője azt írja, hogy politikai körökben azt gyanítják, hogy Oroszország és Törökország között a nyíltan beismert szerződésen kívül még egy titkos szerződés is van, a mely Egyiptomra vagy Boszniára, vagy pedig mind a kettőre vonatkozik.

Oroszországi készülődések. A Köln. Zeitung pétervári katonai levelezője a következőket jelenti: A kozák ezredek mozgósítási előkészületeivel már egy év óta foglalkozó bizottság munkálatait igen sikeres eredménnyel immár befejezte, úgy, hogy az összes kozák ezredek jövőre sokkal korábban harckésznek lesznek, mint eddig bármikor voltak. A czár annyira meg van elégedve a bizottság munkálataival, hogy minden egyes tagnak külön fejezte ki köszönetét.

Elnapolt kongresszus. Temesvárról ezt írják: Minthogy a kormány a közigazgatási törvényjavaslatot levette a napirendről és így nincs kiút arra, hogy a városok autonómiája a közel jövőben rendezessék, a temesi városok értekezletének előkészítésére kiküldött végrehajtóbizottság elhatározta, hogy a szeptember 24-ére egybehívott közös városi értekezletet nem tartják meg, hanem annak megtartására későbbi alkalmas időpontot várnak meg. Telbisz polgármester erről értesítette az összes városokat.

Diplomáciai műveletek hadgyakorlatokon. Az orosz hírlapok nem kétlik, hogy Schwarzenauban diplomáciai műveletek is szándékoltnak, azt hiszik azonban, hogy azok eredményét nyugodtan bevárhatják. A hármasszövetségnek a francia-orosz közlekedés ellensúlyozására jelenleg csak aktív eljárás maradna hátra, a mi azonban nem lenne tanácsos. Új szövetségek nyeresége nem lehet többé számítani, annál kevésbé,

minthogy az a beismerés, hogy a kronstadti ünnepélyek által a status quo megváltozott, óvintézkedéseket tesz szükségessé. A hármasszövetség békés céljába vetett bizalom ez által mindentűt véglegesen megrendülne.

Változások a kabinetben.

A „Bp. H.” bécsi tudósítója állítólág kitérő forrásból a következő érdekes dolgokat írja:

A magyar kormányhoz közel álló bécsi körökben elterjedt hírek szerint Zichy Ágost gróf, fiúmei kormányzó, már közelebb meg fog válni állásától.

Leendő utódjaként a magyar minisztérium egyik tagját Bethlen Andrást gróf földművelési miniszter emlegetik. Bethlen gr. abban az állásban, melyet a kabinetbe lépése előtt elfoglalt, kiváló tapintatnak s ügyességnek adta bizonyosságot a nemzetiségek közti békéltető politika terén s irányadó helyen úgy vélekednek, hogy e tulajdonságai — egyéb viszonyoktól el is tekintve — igen alkalmasak fognak őt tenni a fiúmei kormányzó állásra, körülbelül analog levén a helysz. Finnében azzal, a melyet Bethlen gróf szász komesszé történt kinevezésekor a Királyföldön talált.

Természetesen ma még nem tekinthető ez bevégzett ténynek s még kevésbé eldöntöttnek az, hogy ki fogja Bethlen grófot a földművelési tárca vezetésében felváltani.

Annai kétségtelen, hogy oly férful lesz, kinek a minisztériumba való belépésétől a kabinet pozíciójának megerősítése bizonytalan. Mint ilyen van értesüléseink szerint kombinációba egy ismert nevű magyar főúr ki a képviselőházban hosszú ideig pártunkot állást foglalt el s csak nemrég, a közgazdasági reformjavaslat tárgyalásának elején lépett be a szabadelvű párt kötelékébe. (Ez Károlyi István gróf. Szerk.)

A kabinetnek egy másik tagja, Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter sem fogja immár hosszabb ideig tárcájára ügyet vezetni. Egyelőre azonban, úgy halljuk, elnapoltnak tekinthetni az ő felmentését az állásától s ennél fogva nem lehet ma még szó utódjáról sem, a kinek megválasztása különbben is egyiket képezi a legnehezebb feladatoknak.

Uralkodók találkozása

Mint Schwarzenauból távirják a pénteki hadgyakorlat a laikusnak nem nyújtott sok látnivalót, de annál inkább érdekelhetette a szakembert. A gyakorlat öt óra hosszat tartott és azzal végződött, hogy a keleti fél a Schwarzenau-zwettli utig terjedő egész

terepet hatalmában tartotta, míg a Thaya a nyugati fél birtokában maradt.

Vilmos császár és kisérte nagy figyelemmel kísérte a gyakorlatot.

A német császár és Albert szász király egész Edelbachig kocsin mentek, Göpfritzből kezdve mellettük lovagoltak 8 fősége a király. György szász királyi herceg, Károly Lajos és Ferencz Ferdinánd főherczegek és a kíséret.

Edelsbachban Vilmos császár és Albert király is lóra ültek. A német császár manem szürke lován ült, hanem egy tüzés peji ménen. Albert király tábori dragonyos ezredesi egyenruhát viselt, a német császár pedig a neki pompásan álló diszhuszár egyenruhát és csákót.

Az uralkodók, utközben találkozáva a gyakorlat fővezetőségével, előbb együtt lovagoltak a 8-ik gyalogdandárral és aztán csaknem a gyakorlat végéig a 7. gyalogdandár mellett maradtak. A német császár valamint a szász király odalovagoltak egyes pontokhoz, melyek figyelmüket jobban felkeltették és később ismét királyukhoz csatlakoztak.

Az uralkodók a „Neunzehn-Alestin“-ut közelében találkoztak Caprivi birodalmi kancellárral és Kálnoky gr. külügyminiszterrel, a ki a főhadiszállásból lovagoltak oda s a kiket 8 főségeik igen barátságosan üdvözölték.

A mint a keleti fél csapatai sikeresen előnyomultak, az uralkodók Allensteigon keresztül szintén a Gross-Maselbachba vezető utra lovagoltak és a Gamberg déli lejtőjén állást foglaltak. Jó távcsóval meg lehetett figyelni a környező erdőség egyes tisztásain keresztül Schönbeld dandárainak előnyomulását és nagy megkötő manővrét.

Vilmos császár a manőver vége felé, Albert királlyal együtt a közeli Schwarzenaubra hajtattott vissza. Királyunk még hosszabb ideig nézte a gyakorlatot és csak 1 órákor lovagolt vissza Schwarzenaubra.

Mária Terézia főherczegasszony és a brazanzai herczeg kocsiából nézték végig a gyakorlatot. Caprivi és Kálnoky gróf délutáni fél 2 órákor tértek vissza a mairesi kastélyba.

Délután Göpfritzben nagy katonai megbeszélést tartottak, melyen König br. gyalogsági főfelügyelő is jelen volt.

Ferencz Ferdinánd főherczeg délután meglátogatta a Gröfritzben lakó Albert, Vilmos és Rainer főherczegeket.

Esi fél 7 órákor 62 terített udvari ebéd volt, a melyen 8 főségen kívül résztvettek még: Vilmos császár, Albert király, György herczeg, Károly Lajos főherczeg, Kálnoky gróf miniszter, Caprivi tábornok birodalmi kancellár, Reuss herczeg nagykövete, a német és olasz katonai attasék, Deins alvezet és Brusati alezredes, Kiemeltsegg gróf helytartó, Widman báró, a szolgálata berendelt urak és a kíséret. Az ebéd után az uralkodók hosszabb cseleget tartottak.

Ferencz József király a német császár és Albert szász király szombatkor reggel 7 órákor Schwarzenauból elkocsiztak Ganzbergig, a hol lóra ültek. Albrecht, Vilmos

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA.

1891. szeptember 7.

Csók történetek.

I. A csók Chinában.

Egy fiatal tengerésztestvér barátom, ki Chinában is megfordult, érdekes csók történetről értesített engem.

Chinában ugyanis a csókolódzás kedves szokása a „mei gin“-eknél (szép hölgyek) még csak eddig titok.

Az én tengerész barátom, ki egy ilyen szép „kínészer“ hölgyikének udvarolt, hódolati diadalát avval akarta betetőzni, hogy imádjától egy csókot kért. De az imádnodócske nem tudta sehoggy se megérteni, hogy udvarlója tulajdonképpen mit is akarna. És mikor a fiatal ember egy czuppanós magyarázatot adott a bibor piros ajkak legmégibbikére, a szép „Lhasa“ annyira megremélt, hogy félelmében sikoltozva szaladt át egy másik szobába, honnan félelemtől reszkető hangon kiabálta vissza: „Óh az az izonyu emberevő még fölakart falmi!“ Majd mikor a tiltókorban megpillantotta, hogy rózsaszín piros ajkán nem történt semmiféle változás, visszatért és behelgő, kérő hangon mondta: „Jó idegen, nagyon óhajtanám, ha különöse szokásokat jobban megismerhetném!“

„Csók-ol meg hát!“

És a távol Európa szép fia oly buzgón, oly lelki tüzzel „Csók-olagatta, míg végre a szép Lhasa is tökéletesen belejött a csókolódzás édes mesterségébe.

Azonban a leánykának az egyszeri lecke nem volt elég, mivel nemsokára ismét kérte, hogy az édes munkát folytasd tovább is és pedig megszakítás nélkül, — „Tsók-oolj“ még tovább is „seen jine, Me-lee-lee!“ mondotta a tanulóknny tanítvány.

II. A költő csókja.

Érdekes csók történet az is, melynek, ha igaz, Jókai Mór a hőse.

A híres regényíró éppen íróasztalánál ült, a mint kinyitl a szobáját és belépett a szobába a népszínház akkori énekesnője, Pálmai Ilka asszony.

A költő udvarias hangon kérdezte, hogy mit kíván? Az egyszerű kérdés, mely még váratlanul sem jöhetett, annyira zavarba hozta, az „isteni Ilkát“, hogy mélyen elpirolt és hosszú ideig nem tudott szóhoz jutni.

Végre összeszedte magát és akadozva dadogta ki, hogy egyedül azért jött ide, mert a hírneves író kezét mály tisztelete és csudálata jeléül — megszeretné csókolni. Jókai pár pillanatig mosolyogva tekintett arczába, de nem a kezét nyújtotta neki, hanem a csinos színésznőt egyenesen a — karjaiba zárta és úde, piros ajkát, harmatgyöngye, fehér arcát többször, egész szenvedélyvel, illetőleg szívélyesen megcsókolta.

A kis Pálmai el volt ragadtatva, de azért ismét megalkata próbálni, hogy a költő kezét megcsókolhassa, mit persze az most sem engedett meg, mondván: „Egyetlen egy csók a maga feper ajkára, sokkal többet ér, mintha az egész világot kezét csókolna!“ Majd kezét bucsu szorításra nyújtotta, mivel ép e pillanatban bejött a szobába a felesége is.

III. A csókon szerzett feleség.

Az ismeretes belga államférfi, Frère-Orbán életéből igen érdekes csók anekdotát beszéltek el.

Ezen államférfi tulajdonképpen Frère-nek nevezetett. És szegény jogász létére egy igen gazdag leányba volt fűlig szerelmes.

Kilátásai, talán mondani is fölösleges, nem igen kedvezők voltak; de midőn a vizsgálat napja elközeledett, a kisasszony kedvese azt mondta neki, hogy: „Ha reggel szerencsésen levizsgázatl, ugy este jöjj az operába és lépj egész bátran azon pályolyba, amelyben én szüleimmel ülök.“

„De vajjon meg fognak-e engemet túrni kérdezte az aggódió diák.“

„A felől majd teszek én!“ válaszolta a szenvedélyes lányka.

Frère fényes eredménnyel vizsgázott és este csakugyan elment az operába ahol — midőn a pályolyba lépett — kedvese hozzá sietett, nyakába borult és az egész világ szemeláttára, tüzesen, hevesen többször megcsókolta.

A szülőknak nem maradt más hátra, mint beleegyezni a fiatalok által megkötött frigybe, mindamellett ők még azt kötötték ki, hogy a vőlegény családi neve mellé az ő nevüket is fűzze hozzá.

IV. Mennyit ér egy színészcsókja?

A kérdésre a felsőlet ezen kis történeteske adja meg.

Beszélik, hogy egyszer Hamburgban a színészek egy elszegényedett és elnyomoro-

dott társuk részére a Maecenasoktól pénzsegélyt gyűjtöttek.

A gyűnyörű Lebrun Antónia magára vállalta, hogy ez ügyben maga fog beszélni a pénzfejedelemmel, Heine Salamonnal.

Az öreg urat éppen reggelinél találta. Nagyon szívesen fogadták, beszédbe elegyedtek és az öreg ur megígérte, hogy 100 márká bankót alá fog írni. — „És“ tette hozzá, „ha pedig ön megcsókol az esetben ezer márkát adok!“

A szép Lebrun nem sokáig kérette magát, hanem emberbaráti szeretetétől ösztöztetve, nyakába borult az urnak és megadta a kívánt édes jót... Tehát egy csók — 1000 márká bankóban!

V. Mennyibe kerülhet még egy csók.

Az 1885-ik év nyarán, egyik karlsbadi szálloda fényes szalonjában előkelő társaság vitatta ezen érdekes kérdést, hogy mit is érhet tulajdonképpen egy csók?

„100 forintot!“ mondá gróf Z.

„Szerintem a körülményekhez képest 500 frtot is!“ mondá C. báró.

„És én egy csókért odaadnám a menybéli üdvösségemet!“ kiáltá szenvedélyes hangon F. a festő.

„Hát ön mint vélekedik méltóságos asszonyom?“

A kérdészt szépség kacagva rázogatja fejcskáját és kibívóan mondotta: „Ugy gondolom 1000 forint csak nem sok egy csókért?“

— Hevesen emelkedett föl gróf N. „Ad nekem is egy csókot ezer forintért?“ kérdezé.

„Ha a pénz valami jótékony célra lesz szánya, akkor a legnagyobb örömmel!“ válaszolt a rövid gondolkodás után B. baronesse.

Majd az ingerlő zajt lehetett hallani melyet csak két egymáshoz tapadt ajk tud előidézni.

A csók árát néhány óra múlva már el is költék rendeltetési helyére.

Kik csókolnak legjobban?

Kétségtől az angolok.

Az angol Virgil — Horkins megjegyzi „utazási naplójában“, hogy ő az angol nőnek egyeteleneg csókjával ki tudja ismerni a belső érzelmek világát.

Ha egy balandó — még pedig himnuszért érke — elérhette azon szerencsét, hogy valami szép „Miss“-től egy csókot kapjon, akkor érzéseiknek nem szűkséges további magyarázat.

Horkius ugyanis azt mondja, hogy a csókolódzás nemes művészete Angliában a női nevelés — egyik és pedig — legfontosabb részéhez tartozik.

Ha a „Miss“ szereti a férfit, akkor leültött szemekkel, de oly gyorsan és tüzesen csókol, hogy a férfi azt hiszi, valami villámcsapás érte; ha a férfi nem épen közbübs előtt, akkor némileg vonakodva, de szívből csókol; ha végre a férfi egészen közbübs előtt, oly hidegen csókol, hogy az amber azt hiszi, egy darab jeget értettek az ajkához.

Barátnőivel szemben még több megkülönböztetéseket tesz. És nincsen olyan angol, ki — az előtte drága személynek — a bucsu csókot, bizonyos göröcs, vonaglás-szerű mozdulat nélkül adná.

és Rajner főherczegek reggeli 7 órakor indultak el kocsin Göpfritzba és Grosshaselbachig mentek át hol szintén lóra ültek.

A szombati hadgyakorlat, mely több órással tartott, Schönfeld tábornagy ügyes taktikája dacára is a keleti fél visszavonulással végződött. Ma bebizonyult hogy ismétlő fegyvertűnk és a füst nélkül robbanó löpor borzalmas hatást képes előidézni.

Vilmos császár a hadgyakorlat lefolyása iránt különös érdeklődést tanúsított. Kezdetben gyalog egy óra hosszat időzött a schwarzenau-kainrathi úton Sarg-tól délfele és 601 magassági ponton, hogy a Christianovits hadosztály 15. zászlóaljának a Pachner hadosztályának 13. zászlóaljával Badenbörne-n történt összecsapásának kezdetét megfigyelje. Uralkodónk és Albert király ez összehúzó alkalmával kissé nyugottabban egy magas ponton foglalt állást. Midőn a hadgyakorlat fővezetősége ehhez a helyhez érkezett, Albrecht, Vilmos és Rainer főherczegek, Behk báró tábornagy, Bauer báró hadügyminiszter és a kíséret szintén leszállottak lovaikról; Vilmos császár, a ki ma is disz-huszáregyenruhát viselt, nagy alumnium távcsővel kezében figyelte meg a gyakorlatot.

Az ágyú és puska-lövések olyan zajt okoztak hogy a nézőközönség egy része a szó szoros értelmében megfutott.

Vilmos császár kifejezte Albrecht főherczeg előtt örömet és gratulációját a sikerült rendelkezések és az útközött keresztülteltele felett és azután paripájára ült és uralkodónkhoz lovagolt, hogy a kifejtődést és a helyzetet délen figyelje meg.

Esti fél 7 órakor 61 terített udvari ebéd volt a melyen 6 felségén kívül részt vettek; Vilmos császár, Albert király, György herczeg Kálnoky gróf miniszter, Caprivi tábornok birodalmi kancellár Reus herczeg nagykövét, a német birodalom és Olaszország katonai attachéi Deines és Brusatti alezredek, Widmann báró, a szolgálatra berendelt urak és a kíséret. Az udvari ebéd után az uralkodók cserélt tartottak. Kálnoky és Caprivi szombaton is hosszasan tanácskoztak.

Jokal a szabadságharcz emlékeiről.

Jókainak a 48-as kiállításban tett látogatásáról a következő érdekes apróságokat írják:

A kiállítás több képe szóról arról a jelenetről, mikor Szászsebesen a kormány és a képviselőház küldöttsége átadja Bem vezérnek a képviselőház által megszavazott első oszt. érdemjelet. A küldöttség szónoka Németh János alezredek, Németh Albert képviselő édes atyja volt, a ki magyar üdvözlő beszédet tartott a hő vezérhez.

Mikor a szónok fölemlítette a Bem alatt harcolt lengyel és bécsi legiók vitézségét, Bem — mint Jókai elbeszélte — egyszerre közbevágott: „Mit nekem a lengyel legió, a magyarok a vitézek, a magyarok a katonák!”

Bemnek hadvezéri zsenialitásáról Jókai egész lelkesedéssel beszélt. „Zseniális volt egész hadjáratunk — így szölt — azzal leplettük meg, azzal győztük le az ellen vezéreit, hogy a mi azok okoskodtak, hogy a hadviselési szabályok szerint mi a teendő, addig a mi vezéreinek meglepték őket, egy-egy váratlan, nem is gondolt, nem is sejtett zseniális lépéssel.

Puchner körülkerítette Bemét, s a mielőtt azt hitte, hogy már seregostől együtt el van fogva, akkor veszi a hirt, hogy a Se-

gesvárról nyomtalanul eltűnt Bem már elfoglalta az ő legfontosabb hadállását Nagy-Szebenben.”

Sokáig nézegette Jókai a nemzetőrök kaszáit. Látvány a kiállításban több tápiogörgyei kasza, melyek ott szerepeltek a szolnoki csatában. A vörössapkások a szolnokvidéki kaszák nemzetőrökkel együttesen foglalták el Szolnoknál az osztrák ágyukat.

A mikor a kaszák akácfaanyagét nézegették, Jókai közbe szölt: „Bárcsak lett volna Schweshatnál bármiféle kaszanyél is. A csallóközi nemzetőröknek azt mondták, hogy Pozsonyban kapnak fegyvert, kaptak is nyeletlen kaszák azzal az utasítással, hogy nyelket szerezzen ki-ki magának, de Pozsonyban nem tudtak kaszanyélhez jutni s úgy mentek a csallóközi földirtókások a schwechati csatába nyeletlen kaszákkal.”

A gyászszobában Lenkei tábornok, Palkovich Károly, Irinyi Bertalan és mások rablánczait nézegette Jókai s kérdezősködött hogy vajon Szilágyi József koronőr rabláncza nincsen-e meg a kiállításon?

A tagadó válasza meggyegette Jókai, hogy ő a maga emléktárgyait el fogja küldeni a kiállításra, eddig is csak költőködése miatt mulasztotta el.

Erdélyi tenyész állatkiállítás.

(Kitértett kiállítás névsora)

I. A) Erdélyben született angol telivér lovak	
Sorsz.	frt
1 Br. Wesselényi Béla	300
2 „ „ „	200
3 „ „ „	150
4 „ „ „	100
5 „ „ „	50

I. B) Nem telivér lovak:

1. Nehéz teher alá való hátsó lovak:	
6 Br. Wesselényi Miklós	250
7 Br. Wesselényi Miklós	200
2. Könnyű teher alá való hátsó lovak:	
8 Br. Wesselényi Miklós	200
9 Br. Wesselényi Miklós	150
10 Br. Wesselényi Béláné	100
11 Korbuly Bogdán	50
12 Vaska Gyula	100
13 Czetz Arthur	75
14 Gál Sándor	50

3. Hámos lovak 15 és fél markoson (=163 cm.) felül:	
15 Br. Bornemissa Elemér	300
16 Miksa Imre	200
17 Vaska Gyula	150
18 Br. Bánffy Ernő	100
19 Perlaki Albert	50

4. Hámos lovak 15 és fél markoson (=163 cm.) alól:	
20 Br. Wesselényi Miklós	200
21 Gr. Wass Jenő	150
22 Hegyely Endre	100
23 Kovács Béla	50
24 Gál László	100
25 Czetz Arthur	75
26 Gőnczy Mihály	50

5. Gazdasági lovak csikós kanczái:	
27 Gr. Kornis Viktor	100
28 Gr. Kornis Viktor	75
29 Kovács Béla	60

II. a) Erdélyi magyar szarvasmarha.

1. Tenyész bika 3 évesen felül:

30 Ifj. Lészay Ferencz	300
31 Sperker Ferencz	150
32 Br. Wesselényi Béla	100
33 Br. Jósika Gábor	50

2. Tenyész bika 3 évesen alól:

34 Marokháza közeg	50
35 Sperker Ferencz	150
36 Gr. Teleky Károly	100
37 Mody Elek	50
38 Rendel Herman	25

3. Bika 2—3 éves:

39 Br. Wesselényi Béla	150
40 Sperker Ferencz	100
41 Lázár testvérek	50
42 Szilágyi György	50
43 Boér János	25
44 Köblös Istváné	15

4. Bika, 1—2 éves:

45 Sperker Ferencz	150
46 Sperker Ferencz	100
47 Gr. Wass Albert	70
48 Br. Bánffy Ernő	50

5. Gulyabeli tehén:

49 Gr. Wass Albert	100
50 Bercsény Domokos	50
51 Gr. Wass Albert	30
52 Vaska Gyula	60
53 Nagy Lőrincz	40
54 Nagy Lőrincz	25
55 Gyarmathy József	15
56 Gőnczy Gábor	10

Dicsőítő oklevelet nyertek: Br. Jósika Gábor, Sperker Ferencz és Br. Bánffy Ernő.

Kolozsvári kisbirtokosok díjai.

Külön díj.

57 Csiky György	50
58 Csiky György	25
59 Szilágyi György	15
60 Szilágyi György	10

Gr. Bánffy György díja:

61 Szász Ferencz	60
62 Sperker Ferencz	70
63 Gr. Wass Albert	50
64 Bede Károly	30
65 Kovács Dénes	25
66 Vadas Albert	15
67 Gőnczy Mihály	10

Dicsőítő oklevelet nyertek:

Erdélyi róm. kath. status, Bede Károly, gr. Wass Albert, Benigni Sámuel, Korbuly Bogdán, Sperker Ferencz.

Erdélyi hegyi (riska) barna marha.

III. Idegen fajtájú szarvasmarha.

1. Bikák:

68 Ifj. Balla Pál	50
69 Br. Wesselényi Béla	60
70 Piger Károly	30

2. Tehenek és üszők:

71 Benigni Sámuel	60
72 Sigmund testvérek	30

A kolozs-monostori gazdasági tanintézet által kiállított 4 drb. pingvini üsző pénzdíjra nem pályázván, dicsőítő oklevélre érdemesített.

IV. Bival.

1. Bikák:

73 Balogh Ferencz	150
74 Br. Bánffy György	100
75 Br. Teleky Károly	50

Ezenkívül gróf Bánffy György 2. számú 3 éves bikája dicsőítő oklevélre érdemesített. 18 és fél érték számával.

2. Tehenek és üszők:

76 Balogh Ferencz	100
77 Br. Jósika Gábor	80
78 Mody Elek	100

Ezenfelül dicsőítő oklevélre érdemesítették: Bercsény Domokos, Ferencz András, gróf Bánffy György és Herczeg Sándor.

V. Juh.

1. Hazai fajta:

79 Gr. Bánffy György	100
80 Br. Bánffy Ernő	75
81 Róm. kath. stat. r. dnóthi urad.	50
82 Br. Jósika Gábor	25

Gr. Bánffy György díja:

83 Ugron Gáspár	40
84 Albert Dénes	15

Gr. Kornis Viktor dicsőítő oklevélre nyert.

IV. Sertés.

1. Hazai fajta:

85 Gr. Bánffy György	80
86 Szabó József	50
87 Gr. Kornis Viktor	30

Dicsőítő oklevélre nyert br. Jósika Gábor szamosfalvi tenyésztete.

1. Idegen fajták és keresztelések:

88 Cseresznye Jánosné	20
89 Benigni Sámuel	60

Hízott állatok.

Külön pályázat.

4-es fogatok.

90 Br. Bornemissa Elemér	500
91 Gr. Wass Jenő	200

2-3-s fogatok:

92 Gál Gyula	300
93 Makrai Domokos	100

Kispony fogat.

Nagy hátsó lovak.

94 Gr. Bánffy Katinka	100
95 Gál Gyula	250
96 Gajzágó Antal	150
97 Ugron Gáspár	50

Kis hátsó lovak.

98 Gr. Haller Béla dr.	200
99 Br. Wesselényi Miklós	100
100 Gr. Bánffy György	50

VII. Baromfi.

101 Leonhárdt Ödön	15
102 „ „	15
103 „ „	15
104 Ifj. Haller Károly	15
105 Nagy Elek	15
106 Simonffy István	15
107 Leonhárdt Ödön	8
108 „ „	8
109 Br. Bánffy Ernő	8
110 Ifj. Haller Károly	8
111 Losonczy Albert	8
112 Simonffy Gézáné	8
113 Ifj. Haller Károly	3
114 Puskás Béla	3
115 Czonda Lászlóné	3
116 Nagy Elek	3
117 Murányi Julia	8
118 Gr. Bánffy Katinka	8
119 Murányi Józsefné	6
120 Leonhárdt Ödön	6
121 Bokor Istváné	6
122 Balla Pálné	6
123 Murányi Józsefné	6
124 Losonczy Albert	10
125 Ifj. Haller Károly	10
126 Dobál Ferencz	5
127 Ifj. Dobál Antal	5
128 Puskás Béláné	5
129 Dobál Ferencz	5
130 Murányi Miklós	60
131 Puskás Béláné	30

A tanévét Sándor János igazgató egy talpra esett, magvas beszéddel ma reggel 6 órakor nyitotta meg, egyúttal bemutatta az ifjuságnak az új iskola főnökét, Székely Andrást.

A görög nyelvet a múlt évben az V. gimn. osztály minden tanulója tanulta. Ma a nyelv tanulására a tanulóknak csak 42 százaléka iratkozott be.

Vetések állása

az erdélyi részekben aug. 22-től szept. 4-ig

Törökbuza a hozzá kötött vérményeket a beállott szárazság miatt helyitt jelentékenyen csökkentette. Nagy lagban azonban még mindig szép és jó mélynyel bízott. Hűvöses vetemények hol kitűnő, néhol közepes termést adtak.

A kerti vetemények kielégítő néhol azonban a szárazságot selylik. Kárpot gyenge. Hunyad megye dévai járásában legkeletre is szenved; Udvarhely megyében pedig itt-ott rothad.

A pityóka középszerű. Alsó-Pályán és Szolnok-Doboka vármegyék egy részében elromlott, Csik, Maros-Torda és Torda-Aranyosban kevés és apró gumót hozott.

kapni reménytelen fázadozások látszólag. Tény, hogy Dunán olyan újomorban volt annyi adóssággal terhelve, mint igen sok a társai közül, s nem tudta, hogy men forduljon.

Kitörése után ismét leült a padra meg egy utolsó fenyegetéssel hallgatásra intve feleségét.

— Dumné az tres tálaszhoz támaszkodott, ha az égfél állott, arca kiveresedett, sikoltó hangja oly hatalmas volt, hogy az egész szomszédságot felverhette volna valóságos Furiának látszott.

Férjének hallgatására intó utasítására ba sem vére, keserű szemrehányásokba tárt ki. — Hát férfi volt-e — mondá — hogy szinte éhen halásra juttatta, és még fenyegetéssel fordul hozzánk? — Hát nem feleséges, és nem az ő gyermekei-e ezek? — Hát férj volna és atya, később volna kötelessége törni meg a karjait le nem rothadtak tudna a családjának elegendőre való szertartat. Utálatos, rest, lusta, részeges barom!

A mesterok udvarai nyitvák — miért nem tetszik dolgozni menni? — Ha egy férfi reteti és gondol a saját családjával, ugye a ját és azoknak az érdekeit nézni és a mások Egyestletét a faképnél hagyni? Vagy elmézi, hogy őket a szegények házaiból gyék? — Majd ha a legkisebbik gyermek a koporsóban fekszik, és a felesége a nyaknyak házában lesz, akkor összedugják kezeit s művét megelégedéséig nézegetik. — Ha a sztrák jölet helyett mindnyájukra séget hozott, mi az ördögöt csaltunk hozzá? — Miért nem volt esze belátni, mire fog az vezetni? — Ha férfi ugye nem és dolgozozik; hozzon haza szemet és kis kenyeret, s egy pár meleg takarót isson ki Coxtól, meg az ő ruháit, és egy portékáit — és a Jemima cipőit.

(Folyt. köv.)

akarna tisztába jönni; aztán haragtól szikrázó szemekkel az anyját támadta meg.

— Ha a zálogházba vitte — mondá — tessék vissza hozni rögtön. Hogy mer az én portékáimhoz hozzá nyulni? Kie volt az a cipő? Ugy-e az enyém? kinek a pénzén vettem? ugye a magamén?

— Ha nem fogod be a száját, felpofozlak — sivalkodott az anyja, épen olyan fenyegető tekintettel és mozdulattal amilyen a hangja volt. Fogd be a száját kisasszony, ha mondom!

— Azért sem hallgatom — válaszolá Jemima, harag és sírás között küzdve. Hozza vissza a cipőmet! szükségem van rájuk mert ki akarok menni! És meztelb csak nem mehetek?

— Ki akaraz menni, te! — dühöngött az anyja. Talán a testvéred példáját kívánod követni! A cipőd Coxnál vannak, menj és hozd el őket. Nos, indulj!

E szavak arra voltak számítva, hogy a Jemima haragját növeljék; ami csakugyan megtörtént. — Viharos jelenet következett, midőn anya és leány kölcsönösen piszkolták és vádolták egymást; s talán verekedésre került volna a sor, ha az atyja olyan iszonyú dühbe nem jött volna, mi őket lecsendesítette a gyermekeket pedig megfélemlítette.

— Olyan lármát csaptot, mint ha a sok baj megzavarta volna az agyát.

A hosszasan tartó éhség — olyan éhség, melyet hetek óta hónapok folytán soha sem elégitettek ki alkalmilag démonokká képes az embereket változtatni. A Dumné házában nem csak az éhség, hanem mindenféle nyomor látszott uralkodni, s ez a mai nap mindent felszínre látszott hozni. — A Mari Annára vonatkozó aggodalmuk és Gyaujokhoz a börtöntől való félelem is járult, mert Dun épen most hallotta, hogy a bágatelle bíróságnál elítélték. Hallgatásokat kapott, amár ilyen szegény ördögöl pénzt

Az eredmény teljes kudarc volt, s Dun mogorván ült a lőcán, s néma lehangoltsága vad haragnak adott helyet, főképp a leányára Mari-Annára haragudott, és mindenre együttl vére. Az tres gyomorba öntött ital sem szolgált arra hogy a Dumné mérgeződését lecsilapítsa. Csipősen szölitotta meg az urát.

— Mi, már haza jöttél? — Hoztál pénzt?

Dun nem válaszolt, ha csak a kihívóan hangzó mozgását annak nem lehetett venni. Az asszony folytatta a támadást.

— Azt kérdezem, hogy hoztál e pénzt haza?

Vagy ismét tres zsebekkel jöttél vissza? — Nem hozott; anyám egy krajczárt sem kapott, az oda mondték semmit sem használt, szolt közbe Dumné Jemima, mint ha a roz hirt kellemes volna megmondani, és a ki minden szegletben keresni látszott valamit, Cheek Tedtől hallottam, ő is ott volt. A hatóság tudtára adta az embereknak, hogy van munka a számukra bőségesen, csak tessék nekik hozzá látni. És annak az urnak akivel ő beszélt az volt a véleménye, hogy ha nem tetszik nekik dolgozni, inkább büntetést érdemelnek mint segélyezést.

— Nekem is épen ez a véleményem, — válaszolá Dumné roppant nagyitással. Az ám! Dumné Jakab heyes szavakban tört ki. Aztán ismét elhalgatott, s előbbi mogorvaságba esett vissza.

— Nem tudom elképzelni, hogy a cipőim hova lettek, — mondá Jemima bosszusan.

— Anyám vitte el — kiáltá egy kis hang a padról.

— Mit mondasz Jacky? — kérdé Jemima,

— Anyám vitte el ismétlé a gyermek. Jemima megfordult, egy pillanatra csendesen állott mint ha a szavak értelmével

A leány indulatos volt heves természetét valószínűleg az anyjától örökölte; vádat váddal bántalmaz bántalommal viszonozott végre a nélkül, hogy kimaradását indokolta vagy magát mentette volna nagy mérgezen elszaladt.

— Dun szerette a gyermekeit a maga módja szerint s az a félelem hogy a hallott hírek igazok, teljesen leverte, a szegény ember egészen meg volt törve.

Nem úgy a felesége, az veszekedett, dühöngött, s addig pergett a nyelve, míg a kjabálásba a torka kifáradt, s hangja berekedt ekkor rendkívül szomjas levén cipőjével eloldalgott Cox urhoz, s a kocsmában leöblintette a torkát.

Haza ment az ital kellemes ízével aszáj

Az uxor és takarmány répa-
másként több helyütt szenvedett. Átlag
Alsó-Fehérmegyében, ott, hol 3-ik
másként nem kapott, elgyomosodott s vissza
másként.

A kender jó közepertemést ígér min-
tásként.

A dohány Kolozsmegyében, nádasmenti
másként kint.

Mesterséges takarmány csak
másként adott. Kolozsmegyében jól
másként.

Természetes kaszálók és le-
másként. A sarjú kaszálás még folyamat-
másként. Az eredmény
másként kielégítő, helyenkint nem kielégítő,
másként jó. Az átlag gyenge közepes. A
másként még jók.

Szálló néhol jó termést ígér ugyan,
másként. Átlagban azonban gyenge. Sokat szen-
másként betegségek. Az erinosis, a perinos-
másként. A Fehér és K. Küküllőmegyékben né-
másként a fekete rothadás is erősen megviselte és
másként csökkentette.

Gyümölcs néhol majd semmi, má-
másként. A termés van körteben, almában és
másként. Maros Tordamegyében Geses-
másként 20 ezer véka igen szép alma és
másként van eladó.

Elemi csapás. A m. hó 24-én
másként vihar volt, mely erős zápor és sok
másként jégesőt hozott. A töröküzében, gyű-
másként. A balázsfalvi és a ma-
másként. Jelentékenyebb kár:
másként. A balázsfalvi és a ma-
másként. Hunyadmegyében, Maros-
másként. A Maros alsó és felső marosi s Torda-
másként. Maros megye marosudasi járásában.

Sanctus" ünnepélyes istentisztelet végeztetett,
mely után kezdetét vette a megnyitási ünne-
pély a diszteremben. Az ünnepélyt az inté-
zet növekedésének ének-kara nyitotta meg
Isten segítségül hívásának áhítatos elzengé-
sével. Ezután Bíró Béla esperes kanonok-
plébános adta elő a hallgatóság figyelmének
folyton lekövete tartásával szép megnyitó be-
szédét, melyben méltatta a városnak, a hit-
községnek s különösen Lőnbárt Ferencz
erd. róm. kath. püspök urnak ezen intézet
mai kiemelkedett szép vonalra helyezése kör-
ül kifejtett nemes buzgalmukat, melyért bő
közszókat nyújtotta s az intézet tovább
fejlesztésére, a tanító karra s a növendé-
kekre Isten áldását kérve, annak előre-
bocsátása után, hogy a püspök ur e té-
ren szerzett nagy érdemeinek legalább né-
mi részben való elismerésül a hitközség
néhány tagja, a püspök ur legtisztelendőbb hi-
vei adakozásából a püspök ur életnagysága
melléke beszeresztetvén, ezen diszteremben
kedves és maradandó emlékként elhelyeztetett,
most e képet a püspök ur életével bemu-
tatja, mire az elnöki szék felett elhelyezett
diszes és megcsaladtság híven találó képről,
melyért az érdem, Kőváry Endre jeles fest-
őnket illeti a lepel lehullván, a jelen voltak
lelkessül eljénzése hangzott fel. — Ezután
Schwarz Ádél az intézet, egyik jeles
tanítója lépett az emelvényre és adta elő igen
érdekes adatokban gazdag, szépen kidolgo-
zott történetét ezen intézetnek, melyet a hall-
gatóság szintén nagy érdeklődéssel kísért s
melyért az elbárált zajosán meg is éljenzte.
Ezen szép dolgozatot terünk szűke miatt lapunk
közlebbi számban fogjuk közre adni, —
— mihez még csak azt jegyezzük fel, hogy
az ünnepélyt a növendékek énekkara fejezte
be a püspök urra áldást könyörgő himnusz
elzengésével. Végül őszinte sajnálattal kell
felemlitenünk, hogy ezen valóban diszes és
lélekemelő ünnepélyen nem láttuk azokat,
akiknek leghivatottabb megjelenését vártuk,
akiknek kimaradását az üres szék sorok fel-
tűnően jelezték: a hitközség választmányi és
iakolászai tagjai.

— **Tanév megnyitása.** A kolozs-
vári kereskedelmi Akadémián az 1891-
92-ik tanév ünnepélyes megnyitása teg-
nap történt meg. — Az akadémia tanuló
ifjúsága, kiknek létszáma ma már a 220-at
meghaladja, szintültig megtöltötte az inté-
zet disztermet, délelőtt 10 órakor s a tan-
nári kart s ennek élén belépő igazgató lel-
kes eljénzéssel fogadták. Először az ifjúsági
dalkar énekelte a szózatot, mely után Kiss
Sándor az intézet fíradhatatlan tevékenységét
igazgatója tartotta meg évnívó beszédét,
mely tartalmazta kidolgozásával és az ifjúsá-
got buzdító hangjával a hallgatókra nagy
hatást tett. Ezután az alapszabályok olvas-
tattak fel, melynek végzetével a künnlakó
ifjak elhagyták a termet. A 102 internatusi
ifju még ott maradt, kik a bennlakási sza-
bályok meghallgatása után, az igazgató s a
tanári kar eljénzése közt oszlottak szét.

— **Özv. Mohay Károlyné** urnő
M-Kályából minden hazafias intézmény lé-
tesítésére az első közzött hozza meg áldozat-
tát. A kolozsvári erélye múzeum részére is
vidékről, mint első adakozó 5 frttal járult
a berendezéshez. A múzeum igazgatósága kö-
szönettel nyugtazza az összeget, melylyel ösz-
szesen már 12 frt gyűlt be.

— **Erdőbirtokosokhoz,** a kik ko-
pár területekre az állam részéről ingyen cse-
metében részesülni kívánnak, a földm. m.
felhívást intézték. A felhívás szerint 50 kros
béllyel ellátott kértet kell a csemetéiránt
a földm. miniszterhez de c. v. végeig be-
adni. A kéreésben meg kell írni, hogy csak
község határában négy hold nagysága, mely
talajnemhez tartozó területet mely fajból álló
hét éves csemetét kívánnak beültetni, to-
vábbá, hogy a csemeték mily cím alatt
mely vasuti állomáson, s a következő év ta-
vaszán, vagy őszén küldendők-e; megírandó
a folyamodó lakhelye is pontosan, s akár
a község erdészeti bizottság elnökével, akár
a erdőfelügyelő iratával igazolni kell azt, hogy
közgazd. szempontból a beerdősítés szüksé-
ges. A csemeték árát és csomagolási költség-
gét az erdei alapviteli, vasuti mérsékelt áron
szállítási költségét azonban az erdőbirtokos
hordozza. A későn beadott, vagy kelősen fel-
nem szerelt kéreéseket a miniszter figyelem-
be nem veszi.

— **Kolozsvári nemz. szính. se-
gélyegylete** alakuló közgyűlést tartott
szept. 6-án. Előnkölt Kápolnai János, jegyző,
Czeglédi Andor, Ditrói Mór felajánl 100 frtot
neje nevében szintén 100 frtot. Bizotts. ta-
gokul kiküldetett Ditrói, Kápolnai, Szent-
györgyi, Megyeri, Gál, Mészáros, Czeglédi
kik egyttal az alapszabályok kidolgozásával
megbízattak. Az egylet célja: anyagi segé-
lyezés halálózás, betegség, vagy egyéb bal-
esetek alkalmával, olesó kölcsönnyújtás a ta-
gok részére. Vagyona: az egylet javára ren-
dezendő mulatságok jövedelme, szabadjegyek
utáni százalék, a kölcsönök kamatai, adako-
zások stb.

— **Jutalomjáték** lesz közelebből.
Ditrói Mór igazgató úgy igyekszik a kar-
dalnokok vékony nyári gázsiját pótolni, hogy
az összes karsszemélyzet javára egy előadást
tartat melynek tiszta jövedelmét egészen
névtelen hősei jutalmazására fordítja. Az
igazgatónak ez a humanitása nem szorul dí-
csőre.

— **Hangverseny** rendez ifj. Far-
kas János a zenekonservatorium helyiségé-
ben. Mitsorát Bach, Goldmark, Hubay és
Wienawski műveiből állította össze. Farkas
pér év óta a zenekadémián Huba Jenő ta-
nitványsa s kiváló zenésznek tartják.

— **Nincs apró pénz** Kolozsvárt
elegendő mennyiségben. A nagyobb bank

és más fizetek fenn akaszt. szenvednek a
miatt. A helyi kir. adóhivatalhoz, mely hi-
vatva van és kötelessége is ezen a bajon
segíteni hiába fordulnak, váltani nem akar.
A pénzügyminiszter kéri a közönség lapunk
utján segítsen a bajon, utasítsa a kir. adó-
hivatalt készlet beszerzésre és váltásra, hogy
legyen apró pénz Kolozsvárbak.

— **A szepítő-egylet** javára egy
forintos nyugtákat kiadottak; ifj. Papp
János. Péntek Ignác, Póczy Mihály, Szabó
Lajos, Schwarz József, Schváb Frigyes, dr.
Szombathelyi József. Az egyesület választ-
mánya a nemesszirt ad-közöknak halás kö-
szönetét nyújtja.

— **Filoxera Erdélyben.** Szilágy
megye Érkávas közösgének szőlőiben is kons-
tatálta a filoxera jelenléte. A miniszter
zár alá helyezte a község határát.

— **A szivarok** roszak, komiszak el-
szivhatatlanok, ezt kell tudtára adnunk a t.
dohánygyár igazgatóságnak. A dohány, a
melyet a gyári kisasszonyokkal abba a fe-
kete dohánylevélbe becsavartatnak, meg van
rothadva, a miatt nem ég, hanem ha egy
pakk gyufát felhasználunk mellé, roppant
bűzt terjeszt s ize undort keltő, a bele pedig
poralakban hullik ki. Erre vigyázni kellene
s a rothadt anyagot nem kellene drága pénz-
zen eladni a vásárló közönségnek, mert azt
a magas kincstár érdeke s em kívánja. A má-
sodik panasz a főtőzsde eljárása miatt a T.
pénzügyigazgatóságot illeti. Az a baj t. i.
hogy a főtőzsdeből a kis árusoknak világos
szívat nem adnak ki. A közönség e miatt
mindenütt komisz barna színt szivarokat ta-
lál a kistőzsdeben. Miután pedig a közön-
ségnek nincs ideje és alkalm, hogy a fő-
térre sétáljon be szivarért, intézkedjék a
pénzügyigazgatóság, hogy a világos színt
szivarok egyenlően osztassanak ki a dohány-
árudákban. Ez érdekében áll az államnak is,
mert a fogyasztás nagyobb lesz, ha több helyt
is kaphat a közönség kedvére való világos
szívat.

— **A marosvásárhelyi honvéd-
huszár ezred** Marosvásárhely és Maros-
Szent-György között egy hét pontból álló
sikerült lövésznyt rendezett több díjjal és
5-én délután. A verseny nagy közönség ér-
deklődése mellett folyt le. A versenyről la-
punk egy marosvásárhelyi barátjától részle-
tes tudósítást kaptunk. melyet fészükre miatt
lapunk közelebbi számában közlünk.

— **Gyújtogatás.** Fölgyújtottak a hó
4-én este 8 órakor Balogh Pál galambódi
(Marostorda várm-gye) bérzadásában egy
730 kalangyás tisztabúza asztagot. A tűzet
ugyan rögtön észrevették a tulajdonos maga,
de a míg a kisse távol fekvő asztaghoz ért,
annyira elharapódzott a láng, hogy oltani
lehetetlen volt, s már csak azt constatálhatta
hogy az asztagból több marok buza ki volt
húzva, valószínűleg azon ezébből, hogy a
támadt tűbe helyezessék a nyújtó anyag.
meglehető szél is uralkodott, s így minden
erővel a szomszédos buza asztagok védelmé-
hez fogtak, a mi sikerült is, miután a szom-
szédos Mezőcsászárból m. e. 80 ember érke-
zett segítségül a község derék birájának ve-
zetése alatt. A gyújtogatónak semmi nyoma,
az erélytelen rendőri nyomozat lanyhán foly.
A bérlo kára 2000 frt, biztosítva semmi
sem volt!

— **Deés határáu,** mint nekünk
onnan írják, a katonaság megkezdte a dan-
dár gyakorlatokat.

— **Szemetes a Széchenyitér.**
Mig a város egyéb utcáit és tereit a vasár-
nap szent ünnepére kisüprük, addig a Szé-
chenyi tér marad régi szemetes állapotában.
Pedig jó volna, ha a tisztasági felügyelet e
térre is kiterjedne, mert a vasutól bejövő
rosz benyomást kelt a szemetes Széche-
nyitér.

— **Czigány menegző.** Ilyen
szép esküvő nem volt még Kolozsváron ab-
ból a városrészéből, a melyből annyi edes bus
és vidám nótá fakad, mint a szombati. Dó-
za Sándor jeles zenésztünk adta férjhez
négy közül legszébbik leányát, a szép és fia-
tal Ilona kisasszonyt, a deési első népzene-
kar egyik nagyteljesítő ifju tagjához Kő-
rösy Zoltánhoz. Az esküvő a belfarkas ut-
cai ref. templomban történt, hova már jó
előre nagy közönséget vonzott az érdekes
nászünneplé híre. A nagyszámú násznép dí-
szes öltözetben (a hölgyek selyemben uszá-
lyoson) 22 kocsin vonultak a templomba. A
násznagy és násznagyasszony tisztet Pong-
rácz Lajos primás és neje teljesítették. Nyo-
szoló leányok voltak: Dóza Katinka, Diczy
Margit, Pongrácz Marietta és Weiss Amália.
Vőfélyek egyike az ötven évét jubilált János
bácsinak a fia Salamon Vilmos, Bóka And-
rás és Farkas Gyula volt. A násznépet áhi-
tat kellő orgona szó fogadta a templomban;
Szász Gerő esperes adta az ifju párra az
áldást szép beszédben a lelkekre kötvén, hogy
a sirig hten szeressék egymást. Esküvő után
a menet a szabadkőműveskrencsintéri nagy
páholynak tartott, hol dusan felterített asztal
vidám lakomára várta a vendégeket, a
melynek sorában az első rangú zenekarok
tagjaiból s meghívottakból megjelent: Salo-
mon János, Tánfuri Lajos, Tánfuri Gyula,
Bámbó József, Diczy János, Diczy Ferencz,
Bóka András, Körösi Lőrincz, Czako Ádám,
Jósa Benjamin családjaikkal s mások. A va-
csora után tánc következett, a melyen ap-
pára nagyja ugyancsak ki tett magáért, a
derék násznagy Pongrácz Laji is nagy ani-
móval aprózta a csárdást s talán akkor sem
volt boldogabb a mikor nem is nagyon régi

jó időben Bécsben kisebb nagyobb „királyok“
között foglalt helyet az asztalnál. A négye-
seket 30-40 pár táncolta. A lakadalmi
vigsg reggelig tartott s akkor a boldog pár
s a vőlegény kísérv a násznép egy serege
által az igéret földre: Deésre vonult, a hol
még két menyegző kellemes izgalma várt
reájuk. Szívből kívánunk mi is szerencsét és
zavartalan boldogságot az ifju párnak.

— **Tűz Kolozsmegyében.** Kolozs-
megye nádasmenti járás Bors a községben
mint levelezőnk szombati keltét írja, eddig
ismeretlen okokból nagy tűz ütött ki. A tűz
Bokis Indrój ottani jómódu gazda házát és
gazdasági épületeit hamvasztotta el, amellet
a gazdának egy kis gyermeke is oda égett
A kár több száz frtra rug. A tűz keletkezé-
sét későn vették észre, mert déli idő lévén,
az időben a mezőn dolgoztak a falubeliek
későre oda hoztak ugyan három fecskendőt
is, azonban vízők nem volt, a mivel a tűzet
olták és így télenl kellett nézni, hogy a
lángok miként pusztítanak el mindent, a tűz
tova terjedésének szerencsére a telek egyik
oldalán levő akác fasor duszöld lombzatá-
val gátul szolgált; ennek köszönhető, hogy
a forró nyári időben, midőn a házak között
és mezőn rengeteg száritott takarmánykész-
let van összehalmozva, az egész falu lángok
mortaléka nem lett.

— **Kossuth Lajosnak** Budapestről
szombaton délelőtt indítottak utnak a viga-
dóbeli Kossuth-ünnep óriási babérkoszoruját.
Ezenkívül hódoló feliratot is küldenek Tu-
rinba. Ezt az ünnepen résztvevő összes vendé-
gek aláírják. Eddig 960 aláírás van a felir-
aton. Megemlítjük, hogy az ünnep alkalmá-
val egy magát megnevezni nem akaró hon-
leány, továbbá a ferenczvárosi magyar asz-
taltársaság Belák Mária és Belák Józsefné
és Mlits Sándorné küldöttek virágbokré-
tákat.

— **Uj titkos tanácsosok.** Dr.
Wekerle Sándor pénzügyminiszter és
Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, mint
Bécsből táviratozzák, valóságos belső titkos
tanácsosokká neveztettek ki.

— **Kossuth emléktárgyai.** A
48-as kiállítás érdekességét nagyon növe-
lik azok az emléktárgyak, melyeket, mint
említettük, Kossuth Lajos bocsátott Hent-
aller Lajos orsz. képviselő rendelkezésére. Kos-
suth elküldte azt az éntstkoszorucskát, me-
lyet a vitézségi érdemkereszt jelvénye gy-
gyanánt viselt Ihsz ezredes. A szabadság-
harcz alatt magának az érdemkeresztnek el-
készítésére nem volt idő. De Kossuth ké-
sőbb Turinban a Debreczenben megállapított
terv emlékezete után elkészítette s így kü-
ldötte el most a jelvényt a kiállításra. El-
küldte még az Iratai III. kötetében említett
honvédermet s az az érembélyegzőt. Ez az
érembélyegző remek vésés s mint Kos-
suth Hentallernek írt s levelben mondja, ezer
frankba került.

— **A fumei tüntetések mega-
kadályozása.** Budapestről — mint fumei
tudósítónk sürgönyzi — parancs érkezett oda,
hogy az ottani horvátoknak vasárnapra ter-
vezett Zágrábba utazása alkalmából minden
tüntetési kísérlet a maga idejében alkalmas
eszközzel megakadályozandó.

— **Az Uselac-ügyből sajtóper.**
Fiuméből sürgönyzik, hogy Biscontini ren-
dőrőnök a Bilanzia legújabb számának nyit-
terében alaptalannak nyilvánítja mindazo-
kat a támadásokat, és gyanúsításokat a me-
lyek az Agrar Taglatban ellene megje-
lentek s egyzersmind rágalmasz miatt pórt
indított az említett lap és ennek a lapnak a
levelezője ellen is.

— **Széchenyi-ünnep Nagy-Czen-
ken.** Széchenyi István gróf születésének
századik forduló napját szeptember 21-én
ünnepel meg Széchenyi, a nagy hazafi szü-
lőhelyén, Nagy-Czenken. Az ünnepélyt, me-
lyen Kiss-Czenk is részt vesz, 20-án este
kezdik meg a harangok megszólaltatásával
21-én délelőtt csendes misét tartanak, azu-
tan leleplezik Széchenyi arcképét és ünne-
pélyesen kimondják, hogy, hogy a két köz-
ség emlékszóbot is fog állítani. Végül ko-
szorut tesznek Széchenyi sírjára.

— **Vadászat a Retyezáton.** Na-
gyobb vadásztársaság járta be a minap a
Retyezát környékét. A vadászat, mint levele-
zőnk írja, gazdag zsákmánnyal járt. Ti-
zenöt darab gyönyörű őzet s két hatalmas
medvét ejtett el a vadászok golyója. A va-
daszaton résztvevő Klebersberg Zdenko gróf,
Teleki gróf, Buber angol tábornok, Dauford
lord, Pogány Károly orsz. képviselő stb. Va-
daszat után a társaság a Zenaga tavához
ment föl, a hol pisztráng-halászatot rendez-
tek. Legközelebb megint nagy hajtóvadászat
lesz a havasokon és pedig medvére és zergé-
re, utóbb pedig őzre.

— **Harangból ágyu.** Erdekes szá-
límány indult — mint temesvári levelezőnk
írja — pénteken Temeszárról Komáromba.
1849. augusztus havában a Temesvárt osto-
tromló Vécsey tábornok hadosztályához tar-
tozó honvédek az ottani gyárlévkárosi templom
harangjait leszedték és abból nagy mo-
zsarat öntöttek szent-Andráson. A mozsarak
az ostrom alatt használatban is voltak. E
négy mozsár később Aradra és a világi
fegyverletét után az osztrák katonaság ke-

zeibe került, majd Temesvárra vitték, hol a
mozsarak a tűzérési szertárban heverték.
Most e néhány mozsárt, miután Temesvár
véglegesen elvesztette várjellegét, Komáromba
szállították.

Szerkesztő postája.

„Halljunk igaz beszédet“ című nyílt levelet
csak a Nyílttérben közölhetjük miután személyeskedő
tendenciával van megírva

Adományok

a kolozsvári 1848-49. erélye múzeumnak.

Bodola Samu magyarnagy Somborról
beküldött Pap Lukács kereskedőtől 175 frt
Kossuth pénzt és pedig: 31 drb 5 frtos, 2
drb 10 frtos. Körösy György gimnáziumi ta-
nár Brassóbol 1 drb 10 frtos, 2 drb 5 frtos,
2 drb 2 frtos, fekete nyomásu, 3 drb 30 p.
kros és 2 drb 15 kros papírt pénzt.

Ditrőy Csibye József, ki nem régiben
egy 200 éves, értékes régi könyvet ajándé-
kozott a múzeumnak, utjabban egy osztrák
magyar értékű firtot adományozott a múzeumnak
berendezési költségeire.

Az adományozóknak köszönetet mond
a múzeum igazgatósága.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári kereskedelmi

bank forgalmi kimutatása augusztus havá-
ról. Bevétel: készpénz áthozat m. hóról
3717-11 frt. Bétetek számláján 35623-64 frt.
Váltó számlán 213426-78 frt. Kamat számlá-
lái 5374-71 frt. Viszlesszámított váltó számlá-
n 2229-330 frt O. M. B. giro számlán
250001-21 frt. Többek számláján 70171-23
frt. Értékpapír fizet számlán 88572-45 frt.
Részvény és főlhajtási díj számlán 272-27
frt. Összesen 88507-71. 70 frt. Kiadások: és
betét kamat számlán 45373-17 frt. Váltó
számlán 308158-96 frt. Üzleti költség és sze-
milyeztet fiz. számlán 534-81 frt. Viszlesszám-
ított váltó és kamat számlán 182325-53 frt.
O. M. B. giro számlán 247579-11 frt. Többek
számláján 65148-29 frt. Értékpapír fizet
számlán 80003-06 frt. Kész pénz maradvány
5947-70 frt. Összesen 88507-270 frt. Összes
forgalom 177014-540 frt.

A maros-tordamegyei lötenyész
bizottság által Maros-Vásárhelytől 1891. szept-
ember hó 27 és 28-án rendezendő lókiállítá-
s-, verseny és loárvetés programja.

I. 1891. szeptember hó 27-én.

a) Délelőtti 10 órakor a lókiállítás meg-
nyitása és lódiázás a város-majorjában.

b) Délután fél 3 órakor négyes-fogatok
ügető-versenye; Erdélyben ellett és Erdély-
ben nevelt tulajdon lovak, ur-kocsis által
hajtv. Teliverek kizáratnak. Távolág 30
kilometer, köves országúton. Tét: 10 frt.
Tisztelet díj a három elsőnek.

II. 1891. szeptember hó 28-án.

a) Délelőtti 9 órakor torony-verseny,
Erdélyben ellett és Erdélyben nevelt tulaj-
don lovakkal, ur-lovarok által lovagolva. Te-
liverek és nyilvános versenyt nyertesek ki-
zártnak. Távolág 8-10 kilometer. Tét: 10
frt. Tiszteletdíj a három elsőnek.

Folytatólag kettős fogatok ügető-ve-
senye, Erdélyben ellett és Erdélyben nevelt
tulajdon lovakkal, ur-kocsis által hajtv. —
Teliverek kizáratnak. Távolág 25 kilometer
köves országúton. Tét: 5 frt. Tiszteletdíj a
három elsőnek.

b) Délutáni 3 órakor loárvetés.

Megjegyzés: I. a lókiállításhoz a lovak
a kiállítás megnyitásáig a helyszínen előál-
líthatók.

2. A versenyekre nevezhetni folyó év
szeptember hó 15-ig; kétszeres téttel az osz-
lopnál.

3. Az árverés alá bocsátandó lovak
részletes leírása szeptember hó 10-ikéig Ge-
rő Béla polgármester urhoz küldendő be,
kinél a versenyre való nevezések is eszköz-
lendők.

4. Az árverésre bocsátandó lovakért,
árverési-díj fejében három éven aluliakért
0,5 százalék, három éven felüliekért egy szá-
zalék fizetendő.

5. Szeptember hó 27-én délután 6 óra-
kor társas ebéd a Domokos-féle szállodában;
28-án este 9 órakor táncszertély a „Trans-
sylvania“ diszteremben. Beléptdíj

a) Személyeg 1 frt 50 kr.

b) Csaldáeg 3 személyre 3 frt, azon-
felül 4 frt 50 kr.

A verseny-pályák a verseny előtt 8
nappal fognak hirlapilag közzé tetetni
M.-Vásárhelytől, 1891. szept. hó 2-án.

A rendező bizottság

Felöl szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos.

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Értesítés.

A kolozsvári nemzeti színház igazgató-
sága f. évi október hó 1-től kezdve balett-
oktatási tanfolyamot nyit. Kéretnek tehát
azon szülők, akik gyermekeiket ilyenmí
táncra oktatni, vagy erre a szakmára ki-
képezetni kívánják, jelentkezzenek az igaz-
gatóságnál, ahol minden részben kielégítő
felvilágosítást nyerhetnek.

Megjegyzendő, hogy a tanítás díjtalan.

Jelentkezések elfogadtatnak folyó hó
10-dikétől kezdve naponta délelőtti 11-12
órágig az igazgatósági irodában.

A kolozsvári nemzeti színház igazgatósága.

A Cluj-Napoca.

Hirdetések.

477. számhoz.
1891.

813. (2-2)

Hirdetés.

Erked község tulajdonát képező 2564 ürmeter, 3205 ftrra becsült jó minőségű **száraz bükk hasábfá**, mely az erkedi vasúti állomástól 3 kilométernyire, az erdőben van felrakásolva,

folyó évi szeptember hó 27-én

Erked lözség házájánál — délelőtt 10 órákor nyílt árverésen készpénz fizetés mellett el fog adatni.

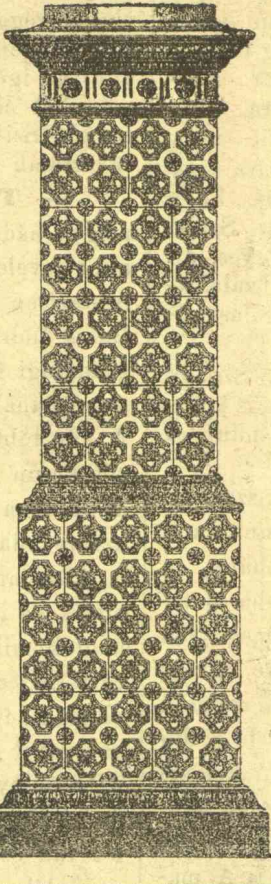
Az árverezni óhajtok 10% bántépénzt tartoznak letenni.

Erked község megbízásából:

„A m. kir. erdőgondnokság”

Székely Keresztúron, 1891. aug. 26-án.

Parragh Béla,
m. kir. erdőész.

Saját gyártmányu
mázos- és porcellán-
KÁLYHÁK
legjobb minőségben, olesó
áron kaphatók:
Frank-Kiss Jánosnál
KOLOZSVÁRT,
főtér 33. szám.
Kíváncra árjegyzék és költségcsúnya
díj nélkül és bérmentve küldetik.
810. (7-12)

ELADÓ FÜSZER-ÜZLET.

Egy jó forgalmi helyen levő
FÜSZER-ÜZLET
üzletfelhagyás végett
előnyös feltételek mellett azonnal átadó.

Értekezhetni lehet: **KARPF GYULÁ-
NÁL** Trencsin-téren, 2-ik szám alatt.
830. (1-3)

A biztosítási téren gyakorolt ÜGYNÖKÖK (AQUISITEURÖK)

nagyon előnyös feltételek mel-
lett kapnak alkalmazást.

Pályázní óhajtok szíveskedjenek eddigi működésükről íga-
zó okmányokkal ellátott ajánlatukat a

„TRANSYLVANIA”
biztosító társulat Kolozsvári vezérigynökségéhez benyuj-
tani (Fapiac-sor 10. sz.)
831. (1-6)

Egy 3-4 osztályt végzett
jó családból való fiu

TANULÓNAK
felvétetik

HIRSCHFELD KÁROLY
vas- és szerszám-kereskedésében.
828. (2-2)

Nem lesz szepülője, hőrtakája és pórt-
nése, ha szorgalmasan használja a
Dr. **Arczenkőcsüt** . . . 35 kr.
SPITZER Mosdóvizet . . . 40 kr.
féle **Salvator-szappant** . 40 kr.
Lyoni rizallisztet 50-80 kr.
KÉZPASZTÁNKTÓL (60 kr.) 3 nap
minden bőz gyengéd és fehér lesz, csak az
szabad hamisítványokat elfogadni.

Szelvényyszám 437.

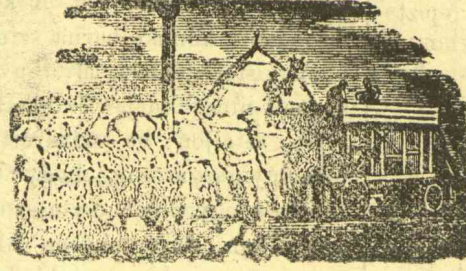
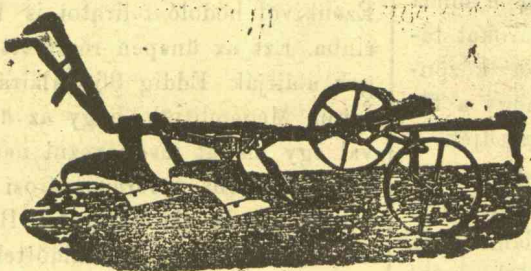
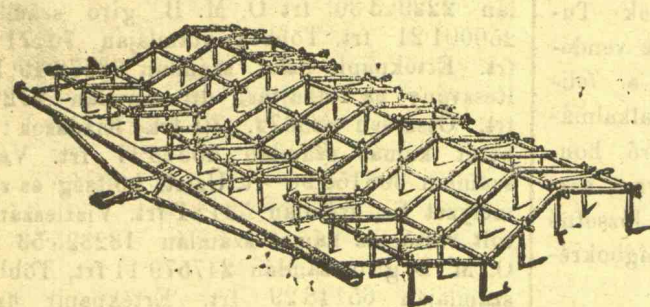
Ezen szelvény beiktatása után,
ingyen küldjük a Toilette-
tálcák című füzetet, mely-
nek ára különben 25 kr.

785. (3-14)

Figyeljen a teljes címre!
különben az arck el van rontva.

GYÁR ÉS SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:
SALVATOR-GYÓGYSZERTÁR NASIEBA
ESZÉK MELLETT.

Ismétlárusítóknak a legmagasabb engedély
Raktár: Budapest **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-
résznel, Király-utca 12. szám.

Gazdasági gépek nagy választékban.

CSEPLŐGÉPEK, ROSTÁK,
Trieur, Törökbuza-morzsoló, Szecskavágó,
Répavágó, Daráló, Borsajtó, Eke, Borona,
Szénagyűjtő stb. stb.

legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

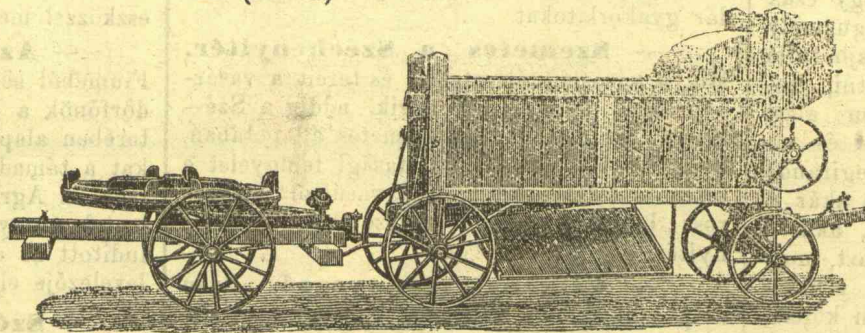
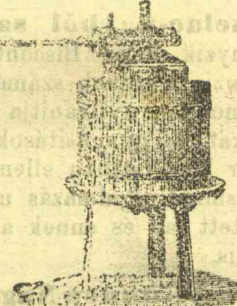
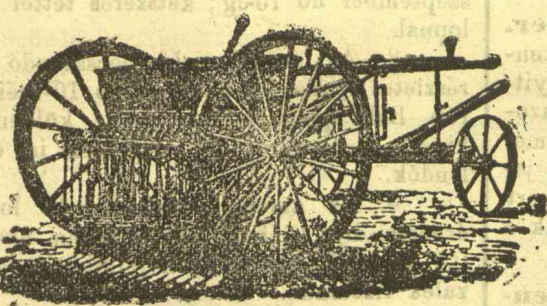
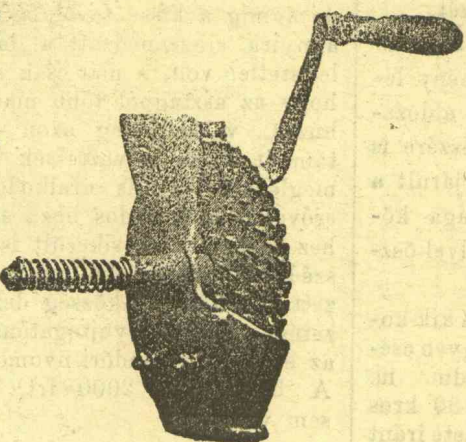
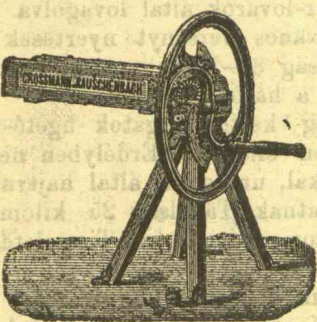
GABONA-ZSÁKOK.

TAUFFER FERENCZ

UTÓDÁNÁL,

Kolozsavart, belközép-utca 6. szám.

822. (23-x)

Hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS

üzletfelosztás miatt

a volt **MERZA GERŐ-féle** női divatáru-üzletben (Főtér)

potom áron!!!

A végeladásban vett ruhák „Rendes Szidor és Testvére” műhelyében megkésztetnek.

815. (3-x)